

בהוקרה מתנועת המושבים בישראל

המייסדים

אורות | 1952

רבקה בלומנטל

חנה וחיים מייזלס

בובי בלומנפלד וילדיו

הבתים הראשונים מוקמים

משפחת גרינברגר, רבקה ויצחק

משפחת רבינר, צביה ולו

רבקה וג'יקי ברוצקי

שבע ופנחס ויסלברג

פניה וינקל ליפסון

ב-1988, אורות, בדומה למושבים רבים, נכנס למשבר כלכלי והמערכת השיתופית פשטה רגל. מאותו הרגע נפסק השיווק המאורגן. בין 1989-1998 המושב הגיע להסדר חובות עם המנהלת והעביר 200 דונם לתחום השיפוט של קרית מלאכי - התמורה עברה לארגון המשקים וכך חובותיהם נסגרו. מאז כל משק מתנהל עצמאית. כיום, נותרו באורות 15 משקים חקלאיים פעילים הכוללים רפתות, דיר, לולים, מטעים ופלחה.

באורות כ-150 משפחות (נכון ל-2016), וישנן שלוש שכונות בנים. במושב שתי אגודות - חקלאית ומוניציפאלית. גם היום מקיימים חיי תרבות משותפים. בנוסף, קן הנוער של "בני המושבים", פעיל מאד, ובמיוחד בני המצווה שלוקחים חלק בעשייה החברתית במושב.

המייסדים

ויסלברג פנחס ושבע ז"ל: הגיעו עם שני ילדיהם. היו בעלי ניסיון בחקלאות לאחר שהחזיקו חווה בארה"ב. פנחס שימש בשנים הראשונות כנציג המושב בפני המוסדות המיישבים, שנים ארוכות הוא הפעיל את באר המים במושב והיה מעורב בניהול הכפר. צאצאיהם חיים באורות.

ברודסקי יעקב (ג'קי) וריבה ז"ל: הגיעו מניו ג'רסי, שם ניהלו חווה המשפחתית. הם פעלו למען חיי הקהילה. ג'קי היה מעורב באופן אינטנסיבי בחיי המושב. צאצאיהם חיים באורות.

מייזלס חנה ז"ל וחיים: הגיעו מחיפה והצטרפו לשתי המשפחות הראשונות בבאר טוביה ב'. חנה היתה אחת המושב שנים רבות. צאצאיהם מתגוררים במושב אורות.

ליפסון ינקל ופניה: הגיעו ממונקנה, מבוגרים מעט משאר הקבוצה, עם שני ילדים בגיל ההתבגרות. הם הגיעו בנחישות גדולה לכבוש את האדמה ועבדו קשה למען המטרה.

בלומנפלד בובי ורבקה ז"ל: הגיעו מקנדה ומניו יורק להכשרה בקיבוץ גבע, משם עברו לאורות. היו מעמודי התווך של המושב הצעיר. לאחר שנים עברו לקיבוץ אורים.

גרינברגר יצחק ורבקה ז"ל: הצטרפו לבאר טוביה ב' ובהמשך עברו לצריפים החדשים באורות. בזמן הקמת המושב עבד יצחק בהקמת הצריפים השבדיים והם הקימו משק חלב. צאצאיהם מתגוררים במושב אורות.

רבינר צביה ז"ל ולו: הגיעו למושב מרמת גן עם שלושת ילדיהם. לפני הגיעם למושב עבד רבינר במפעל גומי וכשהחליט לעזוב חזר אליו.

סיפורו של מושב אורות החל בתנועת "האיכר העובד" בניו ג'רסי, בה היו חברים פנחס ושבע ויסלברג, וג'קי וריבה ברודסקי. בני הזוג ומשפחותיהם הגיעו לבקר בישראל, ובהמשך החליטו לעלות אליה. ב-1952 התיישבו שבע משפחות ראשונות במחנה צריפים בבאר טוביה, שנקרא "באר טוביה ב'", והכיל תחילה 20 צריפים. בו בזמן, אדמות שעליהן באר טוביה ויתרה, הוקצו עבור הישוב החדש, נוסדה האגודה שנקראה: "אורות מושב עובדים לעולי אמריקה להתיישבות שיתופית בע"מ".

הישוב נקרא "אורות", ומקור שמו בפסוק התנ"כי: "כי טל אורות טלך" (ישעיהו כ"ז י"ט).

תנועת המושבים רצתה להקים מושב אמריקאי, והסוכנות היהודית קנתה צריפים שבדים לשם כך. העולים מאמריקה קיבלו תנאים מועדפים - צריפיהם הונחו על משטחי בטון, כללו שני חדרים, מטבח ושירותים בתוך הבית. בהמשך הגיעה גם מערכת חשמל. מים זורמים מבאר עצמאית היו מראשית ההתיישבות. תנאים אלו היו מותרות לעומת התנאים בשאר מושבי המועצה.

נסללו כבישי כורכר, והדרכים היו מלאות בבוץ בחורף ובאבק בקיץ.

לשם צמיחתו של המושב הצעיר, פנחס ויסלברג שהיה גם איש הקשר עם גורמי החוץ, טס כבר בשנה הראשונה בחזרה לארה"ב כדי להביא משפחות נוספות. המשפחות שהגיעו קיבלו מהסוכנות היהודית אמצעי קיום להתחלת חייהם כחקלאים, וליד כל בית נבנו רפת, לול ובית אימון לאפרוחים. כל משפחה קיבלה "חצי פרד" ו"חצי מחרשה" - את כל הכלים החקלאיים המשפחה חלקה עם משפחה נוספת. בנוסף המשפחות ויסלברג וברודסקי הביאו מארה"ב טרקטור וג'יפים ששימשו את התושבים. כך המשפחות החלו לנהל את משקייהם.

בשנים הראשונות רוב התושבים דבקו בעקרון העבודה העצמית, וחרשו עם ה"חצי פרד". המשפחה כולה נרתמה לעבוד במשק הפרטי שכלל 10 דונם. בנוסף, היה סידור עבודה לחלקות המשותפות במושב. המתיישבים גידלו תוצרת מגוונת ששווקה בשיווק מאורגן. עד להקמת המוסדות הציבוריים במושב, התושבים ערכו קניות בבאר טוביה או קרית מלאכי, והתקיימו תורנויות להבאת חלב לבאר טוביה, והסעת הילדים לגן.

ב-1954 נבנו עוד 19 צריפים והתושבים עלו מארצות דוברות אנגלית. ב-1957 נוספו עוד 10 צריפים, בהם התיישבו עולים מדרום אפריקה, אך לא הכל היה רוד - היתה משפחה שלאחר שראתה לאן הגיעה, החליטה לחזור חזרה לארה"ב.

בשנים אלו תוכנן מרכז המושב והוקמו מבני הציבור - תחנת טרקטורים, מחסן אספקה, תחנת איסוף ביצים, סככת מיון פירות, תחנת שקילת עופות ועגלים, ובתים לעובדי הציבור. מ-1958, מכיוון שחלק מהמשפחות עזבו, החלו לצרף משפחות מארצות שונות, ואורות הופך למושב של קיבוץ גלויות. חיי החברה התוססים הפכו לשם דבר באזור - המפגשים החברתיים כללו ריקודים, מוסיקה ושתיה. חברות המושב היו אחראיות על הכיבוד וסידורי הפרחים.

תנועת המושבים בישראל. שומרים על המרחב הכפרי. שליחות לאומית שהיא זכות

